

Zondag 25 november 1917.

Ik herinner mij, dat tijdens het beleg van Parijs in 1890 een fransche vriend, leeraar aan het College van Ste Geneviève, ons schreef bij middel van de geheime duivenpost: "Eh bien on 's habitue à tout. Au commencement le sifflement des obus m' ébranlait les nerfs; quand je m' attarde à ma table de travail dans le silence de la nuit qui plane sur Paris, c'est à peine si j' y préta attention."

En wie zou het gedacht hebben, toen de eerste bommen ons uit den slaap opschrikten, en we in diepe ontsteltenis naar beneden holden, zonder kousen, zonder schoenen aan, met in allerhaast een sarge over de schouders geslagen; dat er een tijd komen zou, waarop we de luchtorkanen schier onverschillig hoorend trotsen en in 't bed blijven zouden!

Als er maneschijn is, zegt ge of denkt ge:

"Vanavond zullen ze daar zijn." Ge begeeft u ter rust en de slaap komt, die in deze nare tijden gelijkt aan een zelfmoord, een behoefte aan gevoelschorsing, het vergeten dat ge leeft.

Een groote slag: ge schrikt wakker, ge zet u overeind, ge luistert, ge telt. Bliksemflitsen op bliksemflitsen schijnen stapels van ijzer neer te slaan; te allen kant barst en bonst en dreunt het boven en rondom u met duizendvoudig basgeweld... een moeheid, onweerstandbaar weegt op uw oogen, van lieverlede zinkt uw hoofd op de peluw weder, ge hurkt halvelings nog en telt, maar traag, onregelmatig... en nu luistert en telt ge niet meer; maar de woeste slagen hoort ge nog, ge zijt niet zeker, dat ge ze hoort. Uw gedachten zijn onsamenhangend, de beelden uwer fantazij schuiven over elkander, worden vormloos... vervagen heelemaal en, ten langen laatste, heeft de slaap u weder genotvol-verlamvend omvadend gedurende het donderend gebulder van dat pletterend wiegelied.

"Hebt ge 't gehoord?" wordt u 's morgens gevraagd. "Zijt ge in den kelder gevluht?" En men vertelt u om welk uur de overval het angstverwekkendst was. Ge weet het niet, op dat oogenblik hebt ge geslapen als een steen.

Virginie LOVELING (« *In oorlogsnood* »)